

СУ с разширено изучаване на чужди езици
„Д-р Петър Берон”-гр. Перник

УТВЪРДИЛ
ДИРЕКТОР:
/С.ДИМИТРОВА/

ЕТИЧЕН КОДЕКС на училищната общност

Етичният кодекс е обсъден и приет на заседание на Педагогически съвет с представител на Обществения съвет и представител на УУС с Протокол №14 от 11.09.2020г. в съответствие с чл.175 ал.1, 2 и 3 от ЗПУО и утвърден със заповед на Директора № ..... от 11.09.2020г.

2020 / 2021 г.

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс представя стандартите за етично поведение на участниците в образователния процес (деца, учители и родители) и има за цел да утвърди основните ценности, норми и принципи на поведение, които работещите с деца трябва да знаят и спазват в своята практика.

ОБХВАТ НА КОДЕКСА

1. Етичните правила в този кодекс на СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон” – гр. Перник са приложени за педагогическите специалисти, служителите, учениците, родителите съобразно ЗПУОи се отнасят до:

- (1) Отношенията между учители и ученици;
- (2) Отношенията между учители и помощен персонал;
- (3) Отношенията между служителите в училището и родителите.
- (4) Отношенията между ученици

ЦЕЛИ НА КОДЕКСА

1. Етичният кодекс има за цел да:

- (1) Определи етичните стандарти за професионална дейност на педагогическия специалист;
- (2) Развива култура и професионални ценности, основани на принципите на хуманност, законност, демократичност и зачитане правата на човека;
- (3) Подпомогне приобщаването на учителите към процеса на изграждане на обща европейска култура;
- (4) Очертае моралните ангажименти на учениците към училището като институция, както и тези на родителите;
- (5) Повиши общественото доверие, авторитет и престиж на СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон” –гр. Перник.

РАЗДЕЛ I.

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1 Този кодекс определя правилата за поведение на служителите в СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон”-гр. Перник и има за цел да повиши общественото доверие в техния професионализъм и морал, както и да издигне престижа на училището.

Чл.2 (1) Дейността на всички работещи в училището се осъществява при спазване принципите на законност, лоялност, висока нравственост, честност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност.

(2) Служителите изпълняват служебните си задължения при строго спазване на законодателството на Република България, като съдейства за провеждането на държавна политика в сферата на образованието .

(3) Служителите в зависимост от функциите, които изпълняват, осъществяват действия, предлагат и вземат решения, водещи до елиминиране на произвола и укрепване на доверието в СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон”-гр. Перник.

(4) Служителите извършват дейността си компетентно, обективно и добросъвестно, като се стремят непрекъснато да подобряват работата си в интерес на учениците и техните семейства.

(5) Служителите имат поведение, което не накърнява престижа на СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“-гр. Перник не само при изпълнение на служебните си задължения, но и в своя обществен и личен живот.

(6) При изпълнение на служебните си задължения, служителите се отнасят любезно, възпитано и с уважение към всеки, като зачитат правата и достойнството на личността и не допускат каквито и да са прояви на дискриминация.

РАЗДЕЛ II:

ПРОФЕСИОНАЛНИ ЦЕННОСТИ

Работещите с деца изпълняват своите функции, като се ръководят от основните ценности и принципи:

Чл.3 Работещият с деца трябва да притежава определени личностни, морални и социални качества.

Чл.4 Работещият с деца специалист се обляга на своята компетентност - притежава и отговорно прилага своето познание и опит.

Чл.5 Той не поставя успеха на своята работа в зависимост от професионалния компромис, работи независимо и носи отговорност за действията си.

Чл.6 Професионалистът, работещ с деца, се стреми да изпълнява работата си качествено и в срок, но не заблуждава децата и техните семейства за ефективността и ефикасността на своята дейност, т.е. високо цени честността в отношенията.

Чл.7 Той е коректен в отношенията си с децата и е лоялен спрямо родителите им, но без да пренебрегва отговорността си към обществото.

РАЗДЕЛ III:

ПРАВА И ОТГОВОРНОСТИ НА УЧАСТНИЦИТЕ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

ГЛАВА I: ПРИНЦИПИ НА ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл.8 Доверието и взаимното уважение между професионалиста и семейството са в основата на взаимоотношенията помежду им. В този смисъл професионалистът се ангажира да работи за изграждане на доверие с децата и родителите, да защитава интересите на децата, с които работи, да защитава принципите на поверителност на информацията, да създава реалистични очаквания за резултатите от работата си, да избягва действия и ситуации, които биха предизвикали конфликт.

Чл.9 Работещият с деца професионалист целенасочено се стреми към изграждане, утвърждаване и повишаване на доверието и уважението към професията. Затова той се ангажира да развива и популяризира успешни практики, да работи за повишаване на професионалната си отговорност и компетентност, да подпомага професионалното израстване на своите колеги и да насърчава проявите на висок професионализъм и морал, да се стреми към прозрачност и социална отговорност в работата си.

Чл.10 Работещите с деца сътрудничат с неправителствени организации и представители на обществеността, като запазват професионална независимост.

ГЛАВА II: ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ

II.A. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

Чл.11(1) Работещите с деца в СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“- гр. Перник изпълняват своите функции, като се ръководят от основните ценности и принципи:

т.1 Детството е изключително важен период от живота на човека.

т.2 Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.

г.3 Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.

г.4 На всяко дете е гарантирано правото на:свобода на изразяване на мнение;свобода на мисълта, съвестта и религия;формиране на собствени възгледи и право да ги изразява свободно;

Чл.12 Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл.13 Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл.14 Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

Чл.15 Във всички случаи да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

Чл.16 Всяко дете, попаднало в риск, има нужда от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл.17 Да основаваме практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл.18 Да разбираме и уважаваме уникалността на всяко дете.

Чл.19 Да се съобразяваме със специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл.20 Да създаваме безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл.21 Да подкрепяме правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл.22 Да работим в най-добрия интерес на детето.

Чл.23 Да осигуряваме на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл.24 Да не участваме в практики и инициативи, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционално му здраве и развитие.

Чл.25 Да не участваме в практики и инициативи, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

Чл.26 При съмнение за малтретиране да уведомяваме органите за закрила на детето и да следим дали са предприети необходимите мерки.

Чл.27 Когато друго лице подаде сигнал за малтретиране на дете, да му окажем пълно съдействие за установяване фактическото положение и предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл.28 Когато разберем за действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, както и въвличането му в забранени от законодаейности (религиозни, етнически, политически и др.),ние имаме моралната и законова отговорност да информираме органите за закрила на детето.

Чл.29 Да опазваме личната информация за възпитаниците си и техните семейства и да я ползваме само и единствено в техен интерес и във връзка и по повод на изпълнение на моралните си и служебните си ангажименти

Чл.30 Да подаваме до РУ на МВР и съответните отдели за закрила на детето първоначалната информация, свързана с деца жертви или в риск от насилие, установена на територията на училището.

Чл. 31 Да реагираме съгласно здравните правила при всеки един случай на заболял или със съмнение за COVID-19

Чл. 32 Да осигурим допълнително (компенсаторно) обучение и подкрепа за учениците, пропуснали учебни занятия поради здравословни причини, в т. ч. и заради карантинирани;

Чл. 33 Да поддържаме положителен психоклимат на работа и учене и да редуцираме ситуациите на напрежение, стрес и дезинформация в условията на COVID-19;

Чл. 34 Да спазваме задължителните мерки за плавно преминаване от присъствено обучение към обучение в електронна среда. Осигуряване на защита на личните данни на учителите и учениците и сигурността на информацията в електронна среда в условията на COVID-19.

Чл. 35 Да не предоставяме подвеждаща или на непотвърдена информация на ученици и родители във връзка с развитието на епидемията от COVID-19

II.B. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл.36 Училищната общност е като семейство, в което всички членове се отнасят помежду си с уважение. Учениците на СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“ носят морална отговорност и спазват правилата за поведение, както следва:

- (1) Ученикът е посланик на учебното заведение и съответното добро държание е валидно навсякъде, но особено важно е в училищната общност да цени труда на учителите и служителите в училището, както и да проявява уважение към личността на всеки.
- (2) Да припознава разнообразието на училищното общество и да не дискриминира срещу други на база тяхната възраст, етническа принадлежност, националност, малцинствена принадлежност, култура, език, религия, пол, сексуална ориентация, външен вид, здраве, произход, социално положение и др.
- (3) Да следва правилата на училището за учебната дейност.
- (4) Да потърси помощ при нужда.
- (5) Да показва уважение към училищната собственост
- (6) Да се информира за правилата относно здраве и безопасност
- (7) Да играе роля в сигурността на училището и да бъде подготвен да се идентифицира при нужда.
- (8) Да се грижи за околната среда като се отнася уважително към сгради и съоръжения.
- (9) Да изхвърля отпадъците си на предназначените за това места.
- (10) Да показва разбиране към другите по отношение на шума (напр. изключване на звука на мобилните телефони през учебните часове)
- (11) Да показва спортменство по време на спортни дейности.
- (12) Да се увери, че дейността му в интернет, виртуалните учебни среди, социални мрежи, блогове и други уеб ресурси, не причиняват обида и тези действия не могат да се определят като малтретиране, тормозене или безпокоене на членовете на училищната общност.
- (13) Да уважава законното право на свобода на словото
- (14) Да изисква информация по всички интересувачи го въпроси.
- (15) Право на ученика е да бъде зачитано мнението му и да бъде уважавано достойнството му.
- (16) Право на ученика е и да участва в ученически общности, групи по интереси и доброволчески проекти
- (17) Да участва в създаване на „Харта за правила в класа“./ в класната стая на учениците се поставят на видно място 10 правила, формулирани, записани и приети от всички/

РАЗДЕЛ V: ПОВЕДЕНИЕ НА СЛУЖИТЕЛИТЕ (ПЕДАГОГИЧЕСКИ И НЕПЕДАГОГИЧЕСКИ ПЕРСОНАЛ) НА СУРИЧЕ „Д-Р ПЕТЪР БЕРОН”

ГЛАВА I: ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл.67 Всички задължения на служителите са свързани с основното им право даповишават своята квалификация и изискват подобаващо уважение и признание за своя труд.

(1) Педагогическите специалисти и служителите имат следните права:

т.1 да бъдат зачитани правата и достойнството им;

т.2 да определят методите и средствата за провеждане на образователния процес съобразно принципите и целите, определени в Закона за предучилищното и училищното образование;

т.3 да участват във формирането на политиките за развитие на училището

т.4 да получават професионална подкрепа в процеса на изпълнение на служебните си задължения;

т.5 да повишават квалификацията си;

т.6 да бъдат поощрявани и награждавани.

(2) Служителите имат следните задължения:

т.1 да осъществяват обучение и възпитание на учениците в съответствие с държавните образователни стандарти;

т.2 да опазват живота и здравето на учениците по време на образователния процес и на други дейности, организирани от училището;

т.3 да зачитат правата и достойнството на децата, учениците и другите участници в училищното образование и да сътрудничат и партнират със заинтересованите страни;

т.4 да поддържат и повишават квалификацията си съобразно политиките за организационно развитие на съответната институция и специфичните потребности на децата и учениците, с които работят с цел подобряване качеството на образованието им.

Чл.68 (1) Служителят е длъжен да спазва служебната йерархия и стриктно да изпълнява актовете и заповедите на горестоящите органи.

(2) Педагогическият специалист или служител не е длъжен да изпълнява нареждане, което засяга неговите права, правата на неговата съпруга или съпруг, роднини по права линия без ограничения, по сребрена линия до четвърта степен и по сватовство до втора степен включително. В този случай той е длъжен незабавно да уведоми органа, от когото е получил нареждането.

Чл.69 Служителят не трябва да изразява лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“, гр. Перник.

Чл.70 Служителят не трябва да позволява да бъде поставян или да изглежда поставен в положение на зависимост от когото и да било. Той също не трябва да върши работата си по начин, допускащ влияние от друг.

Чл.71 (1) Служителите опазват повереното им имущество с грижата на добри стопани и не допускат използването им за лични цели.

(2) Информират своевременно непосредствения си ръководител за загубата или повреждането на повереното им имущество.

Чл.72 Служителите в изпълнение на заеманата длъжност, трябва да осигуряват ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са им поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

Чл.82 При осъществяването на действия, несъвместими с поведението по този кодекс, педагогическия специалист или служител на СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон“, гр. Перник следва да подаде молба за прекратяване на трудовите правоотношения .

ГЛАВА III: ОТГОВОРНОСТ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИ СЪВЕТНИК

Чл.83 Педагогическият съветник предлага само тези услуги, които са в рамките на неговата професионална компетентност и съответстват на неговата квалификация и опит.

Чл.84 Педагогическият съветник трябва да бъде в течение на научните и практическите изследвания и решения в сферата на своята дейност. Педагогическият съветник защита личната неприкосновеност на човека и се грижи за защита правата му.

Чл.85 Отношението към обучаваните трябва да поощрява тяхната автономност и самоопределение, като се избягват стилове на поведение създаващи зависимост.

Чл.86 Педагогическият съветник извършва насочване към други специалисти, ако интересите и начинът на приложение на знанията изискват знания и умения извън подготовката му.

Чл.87 Педагогическият съветник уважава професионалната компетентност, задълженията и отговорността на колегите си.

Чл.88 Педагогическият съветник има задължението да запазва в тайна информацията получена в хода на работата си с учениците.

Чл.89 Да споделя подобна информация с други лица само със съгласието на ученика или родителя /настойника/.

Чл.90 Педагогическият съветник се стреми да формулира своите послания, заключения и други подобни изказвания по такъв начин, че те да не могат да бъдат превратно разбрани или използвани.

Чл.91 Заключениеята трябва да бъдат формулирани така, че да бъдат разбираеми за другите страни.

ГЛАВА IV: КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл.92 Конфликт на интереси възниква, когато служителът има личен интерес, който му влияе до толкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебни задължения.

(1) Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага ръководителя си.

(2) Служителят не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване, давайки платени уроци по принуда.

(3) Служителят не трябва да допуска възможност друг служител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

РАЗДЕЛ VI:

КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл.93 (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон” – гр. Перник се създава Комисия по етика.

(2) Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от една година.

(3) Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс от Педагогическия съвет.

Чл.94(1) Комисията по етика разглежда жалби, свързани със спазването на този кодекс и дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.

(2) Комисията по етика приема Правилник за дейността си.

Чл.95 Всеки заинтересован член на общността може да внесе жалба в Комисията по етика.

Чл.96(1) Комисията по етика разглежда постъпилите жалби и се произнася с мотивирано становище най-късно в едномесечен срок от постъпването им. Сигналите за нарушенията се приемат в училището и се регистрират във входящия дневник-регистър.

(2) Непроизнасянето в посочения срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.

Чл.97 Комисията по етика при необходимост веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон”.

Чл.98 (1). Комисията по етика е постоянно действаща.

(2) Комисията по етика се състои от 4 души както следва:

1. Зам.-директор по УД - 1
2. Педагогически съветник - 1
3. Представител на педагогическия персонал – 1
4. Представител на непедагогическия персонал – 1

(3) Комисията се председателства от зам.-директор по УД.

РАЗДЕЛ VII: ЦЕЛИ И СРЕДСТВА НА КОМИСИЯТА ПО ЕТИКА

Чл.99 (1) Да допринася за издигането на авторитета на СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон”, както и за установяването на професионални стандарти

(2) Да защитава правата на учителите, учениците и други членове;

(3) Да подпомага служителите в прилагането на етичните правила и норми.

РАЗДЕЛ VIII: САНКЦИИ И ОТГОВОРНОСТИ

Чл.100 Комисията по етика при необходимост се произнася по всеки казус с публично становище и предложение към директора за прилагане на административна мярка.

Чл.101 При неспазване нормите на поведение на този кодекс служителите носят дисциплинарна отговорност съгласно Кодекса на труда

РАЗДЕЛ IX: ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл.102 Този кодекс влиза в сила от датата на приемането му.

Чл.103 Предложения за промени и допълнения в Етичния кодекс могат да бъдат внасяни директно от всеки член на училищната общност пред Педагогическия съвет на СУРИЧЕ „Д-р Петър Берон”.

Чл.104 Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване.

Средно училищес разширено изучаване на чужди езици

”Д-р. Петър Берон” –гр. Перник

ДЕКЛАРАЦИЯ

Долуподписаният .....

*След като се запознах с Етичния кодекс на СУРИЧЕ”Д-р. Петър Берон”
–гр. Перник*

Приемам за основни следните принципи за работа:

1. Да уважавам уникалността и потенциала на всяко дете.
2. Да работя в най-добрия интерес на детето.
3. В работата си в никакъв случай да не използвам физически наказания и възпитателни методи, уронващи достойнството на детето.
4. Да уважавам и подкрепям семействата при отглеждане и възпитание на децата.
5. Да уважавам колегите и да ги подкрепям и насърчавам в изпълнение на етичните правила/кодекс/.
6. Да поддържам висок стандарт на професионално поведение, като постоянно обогатявам знанията и уменията си.
7. Да служа като застъпник на детето и семейството в общността и обществото.
8. Да спазвам етичните правила, заложен в този кодекс.

Служител:

Дата: